

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ & ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Β' Γενικού Λυκείου
Γενικής Παιδείας

Παρασκευή 22 Μαΐου 2020 | Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A. Το προς εξέταση απόσπασμα αναφέρεται στη σχέση των ηλικιωμένων με τις ψηφιακές υπηρεσίες. Αναλυτικότερα, αν και μέσω των νέων τεχνολογιών οι άνθρωποι διεκπεραιώνουν εξ αποστάσεως τις καθημερινές υποχρεώσεις κατά τη διάρκεια της υγειονομικής κρίσης, όσοι ηλικιωμένοι δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις τεχνολογίες αυτές απομονώνονται. Μάλιστα, ακόμη και όσοι χρήζουν ψυχιατρικής υποστήριξης αρνούνται να συνεχίσουν την ψυχοθεραπεία διαδικτυακά και πλήττονται ανεπανόρθωτα, ιδίως αν είναι εσωστρεφείς και λιγότερο συνδεδεμένοι με συγγενικά και φιλικά πρόσωπα. Εντέλει, κατά τον συγγραφέα, η τεχνολογία είναι αρωγός των ηλικιωμένων, ιδίως όταν οι νεότεροι τους εξηγούν πώς λειτουργεί, απαλλάσσοντάς τους από το άγχος που τους δημιουργεί το ενδεχόμενο αξιοποίησής της.

B1.

- α. Λάθος (Στην Ελλάδα ... τρίτης ηλικίας).
- β. Σωστό (Οι δουλειές ... shopping).
- γ. Λάθος (Η τεχνολογία θα μπορούσε ... ο φόβος κυριαρχεί).
- δ. Λάθος (Είναι γεγονός ότι ... web banking).
- ε. Σωστό (Όμως δεν ισχύει ... ψηφιακού - συνόλου).

B2. α)

- Η χρήση των εισαγωγικών στην πρώτη παράγραφο του κειμένου Α' δηλώνει ότι παρατίθενται αυτούσιες οι απαντήσεις των ανθρώπων που ρωτήθηκαν σχετικά με τη σχέση τους με την τεχνολογία.
- Στις παρενθέσεις της πρώτης παραγράφου του κειμένου Α' τίθενται δευτερεύουσες πληροφορίες με επεξηγηματικό χαρακτήρα – οι λόγοι για

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

τους οποίους κάποιοι άνθρωποι δεν κάνουν χρήση του ATM στην τράπεζα.

- Μέσω των ερωτημάτων της πρώτης παραγράφου αποδίδονται αυτούσιες οι ερωτήσεις που διατύπωσε η συγγραφέας στους φίλους της αναφορικά με τη σχέση των συγγενικών τους προσώπων με τις νέες τεχνολογίες.
- Οι αγγλικές λέξεις που εντοπίζονται στην πρώτη παράγραφο αποτελούν ειδικό λεξιλόγιο, όρους της πληροφορικής, του διαδικτύου, της κινητής τηλεφωνίας και των εφαρμογών τους, για τους οποίους δεν υπάρχει αντίστοιχος ελληνικός όρος ή τους οποίους δεν επιθυμεί η συγγραφέας να αποδώσει με τους αντίστοιχους ελληνικούς όρους.

B2. β) Το κείμενο γράφτηκε, για να αναδείξει ένα σοβαρό πρόβλημα, την απροθυμία ή αδυναμία πολλών ηλικιωμένων ανθρώπων να προβούν στη χρήση των νέων τεχνολογιών, ακόμη και σε πολύ δύσκολες συγκυρίες, όπως είναι η υγειονομική κρίση που πλήττει την ανθρωπότητα τους τελευταίους μήνες. Η συγγραφέας θέλει να ευαισθητοποιήσει τους αναγνώστες για το πρόβλημα αυτό, ίσως και να προσπαθεί να προτρέψει έμμεσα τους ηλικιωμένους να εξοικειωθούν, με τη βοήθεια των νεότερων σε ηλικία πάντα, με τις νέες τεχνολογίες, ώστε να αντεπεξέλθουν στις προκλήσεις της εποχής. Τρία στοιχεία που πιστοποιούν τον επικαιρικό χαρακτήρα του κειμένου είναι:

- Ο χρόνος δημοσίευσης του κειμένου (**εφημερίδα Καθημερινή, 16 / 04 / 2020**)
- Η αναφορά στον κορονοϊό, που πλήττει την ανθρωπότητα τους τελευταίους μήνες (**Τα μέτρα που ελήφθησαν από τα κράτη λόγω της πανδημίας του κορονοϊού έχουν αποκαλύψει τα τρωτά σημεία των σύγχρονων κοινωνιών**).
- Η αναφορά στα σύγχρονα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στις σύγχρονες ψηφιακές υπηρεσίες και εφαρμογές (**web banking, facetime, skype ...**)

B3. *«Από τα μέτρα που έλαβαν τα κράτη λόγω της πανδημίας του κορονοϊού έχουν αποκαλυφθεί τα τρωτά σημεία των σύγχρονων κοινωνιών».*

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

- Γ. Στο προς εξέταση ποίημα η Κατερίνα Αγγελάκη – Ρουκ αναφέρεται στη μοναξιά του σύγχρονου ανθρώπου. Ειδικότερα, το ποιητικό υποκείμενο αναφέρεται σε πολλές καταστάσεις της καθημερινής ζωής, στις οποίες ανιχνεύεται το αίσθημα της μοναξιάς. Πιο συγκεκριμένα, η μοναξιά του σύγχρονου ανθρώπου εντείνεται, όταν έρχεται αντιμέτωπος με παιδιά που ζουν στους δρόμους και υποφέρουν λόγω της εξαθλίωσης που βιώνουν. Παράλληλα, η μοναξιά του ανθρώπου γίνεται ιδιαίτερα αισθητή, όταν αυτός προσεγγίζει τον συνάνθρωπο, αλλά εκείνος τον αντιμετωπίζει με αδιαφορία και απάθεια. Μάλιστα, το αίσθημα της μοναξιάς κατακλύζει ακόμη περισσότερο την ψυχή του ανθρώπου, όταν αυτός προσπαθεί να δείξει την αγάπη του στους συνανθρώπους τους, αλλά τα αισθήματά του δεν γίνονται αντιληπτά από αυτούς. Αυτό συμβαίνει, γιατί οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν σήμερα πολλά προβλήματα, που τους καθιστούν απρόσιτους, και θέτουν πολλά εμπόδια, όταν κάποιος προσπαθεί να τους πλησιάσει, γεγονός που δημιουργεί στο ποιητικό υποκείμενο εντονότερα συναισθήματα θλίψης και μοναχικότητας, αφού βλέπει ότι δεν μπορεί να δείξει την αγάπη του στους άλλους, ενώ το έχει ανάγκη. Το πρόβλημα της ανθρώπινης μοναξιάς αναδεικνύεται στο προς εξέταση ποίημα με πολλούς κειμενικούς δείκτες. Ενδεικτικά αναφέρεται η μεταφορά **θα 'ναι γραμμένη απελπιστική, ολοκληρωτική η μοναξιά σου**, που τονίζει τη μεγάλη δύναμη του αισθήματος της μοναξιάς, που «παραλύει τους ανθρώπους», η περιγραφή και η εικόνα **Αν κλάψεις για τα παιδάκια ... θα βρεις τη μοναξιά σου**, που διεγείρουν το συναισθηματικό κόσμο του αναγνώστη σχετικά με την εγκατάλειψη του σύγχρονου ανθρώπου, και, εντέλει, η προσωποποίηση και το ασύνδετο σχήμα (**θα 'ρθει πίσω άδεια, κούφια ... όλους τους λασπωμένους δρόμους**), που αναδεικνύουν τις κοπιώδεις προσπάθειες του σύγχρονου ανθρώπου να απαλλάξει τους συνανθρώπους του από τη μοναξιά τους και να τους δείξει την αγάπη του, υπερπηδώντας τα εμπόδια που θέτουν τόσο αυτοί όσο και οι συνθήκες της σύγχρονης ζωής, προσπάθειες που αποδεικνύονται, όμως, τελικά άκαρπες.

Δ.

Το διαδίκτυο στην αντιμετώπιση του κορονοϊού!!

Με αφορμή την ανάγνωση του κειμένου της Λίνας Γιάνναρου με τίτλο «Η καραντίνα και ο ψηφιακός αναλφαριθμητισμός», που δημοσιεύθηκε στην «Καθημερινή» και αποτέλεσε έναυσμα για συζήτηση σχετικά με τη συμβολή του διαδικτύου στην αντιμετώπιση των προβλημάτων που προκάλεσε η υγειονομική κρίση των προηγούμενων μηνών, εγείρεται στη σχολική κοινότητα έντονος προβληματισμός σχετικά με το θέμα αυτό. Πράγματι, η διαπίστωση της αρθρογράφου αναφορικά με την προσφορά των νέων τεχνολογιών στη διατήρηση της κανονικότητας και στη διεκπεραίωση των καθημερινών υποχρεώσεων των ανθρώπων δεν αποτελεί λεκτική υπερβολή, καθώς κατά τη διάρκεια της καραντίνας πολλοί ήταν εκείνοι που συνέχισαν να εργάζονται, να επικοινωνούν και να έχουν οικονομικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου, φροντίζοντας να μην διαταράξουν έτσι την καθημερινότητά τους, παρά τον εθελούσιο κατ' οίκον αποκλεισμό τους.

Αναλυτικότερα, πολλές επιχειρήσεις δεν διέκοψαν τη λειτουργία τους, αφού δόθηκε η δυνατότητα στους υπαλλήλους τους, παρά τα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν από τις κυβερνήσεις, να συνεχίσουν την εργασία τους από το σπίτι μέσω των εφαρμογών και των προγραμμάτων που διατίθενται δωρεάν στο διαδίκτυο. Έτσι, δεν διακόπηκε ο κύκλος εργασιών μεγάλων επιχειρήσεων, γεγονός που θα είχε σημαντικές επιπτώσεις στην εθνική οικονομία, και οι υπάλληλοι διατήρησαν τις θέσεις εργασίας του και δεν αντιμετώπισαν την απειλή της απόλυσης. Παράλληλα, μέσω της τηλεργασίας οι υπάλληλοι συνέχισαν να εργάζονται και να νιώθουν δημιουργικοί, αποφεύγοντας έτσι τα ψυχολογικά προβλήματα που, αναμφίβολα, θα επέφερε ο ξαφνικός εγκλεισμός τους στο σπίτι και η απρόσμενη απομάκρυνσή τους από τον χώρο εργασίας τους, στον οποίο περνούσαν ένα μεγάλο μέρος της ημέρας τους. Εντέλει, με τη βοήθεια του διαδικτύου επιτεύχθηκε η συνέχιση των εργασιακών δραστηριοτήτων των ανθρώπων, χωρίς να διακυβεύεται η σωματική και ψυχική τους υγεία και ισορροπία.

Καθοριστική, βέβαια, υπήρξε η συμβολή του διαδικτύου και στη διατήρηση των κοινωνικών επαφών των ατόμων. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιώντας τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, οι «εγκλωβισμένοι» στα σπίτια τους, άνθρωποι κατάφεραν να διατηρήσουν την επικοινωνία τους, να μοιραστούν τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς τους για την πρωτόγνωρη κατάσταση που βίωσαν και να αλληλοϋποστηριχθούν ψυχολογικά, δεχόμενοι τη συμπαράσταση των συνανθρώπων τους και προσφέροντας παρηγοριά και ανακούφιση σε όσους συνανθρώπους τους το

2020 | Μάιος | Φάση 3 | Διαγωνίσματα Επανάληψης

είχαν ανάγκη. Οι βιντεοκλήσεις, βέβαια, «είχαν την τιμητική τους», αφού έδωσαν στους χρήστες του διαδικτύου την αίσθηση ότι οι κοινωνικές τους επαφές δεν εξαλείφθηκαν εντελώς και ότι, για όσο καιρό επιβληθεί από τα πράγματα, θα πρέπει να πάρουν μια νέα μορφή, τη μορφή της τεχνολογικά διαμεσολαβημένης επικοινωνίας, που μπορεί να μην είναι τόσο βαθιά και ουσιαστική, αλλά επιτρέπει να μην χαλαρώσουν οι δεσμοί ανάμεσα σε ανθρώπους που αγαπιούνται πολύ, αλλά είναι αναγκασμένοι να κρατήσουν αποστάσεις λόγω του ιού που απειλεί την υγεία όλων, μεγάλων και μικρών.

Τέλος, ιδιαίτερα σημαντική αποδείχθηκε και η δυνατότητα των διαδικτυακών αγορών. Ειδικότερα, ηλικιωμένοι άνθρωποι και άτομα που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού, που έπρεπε να αποφύγουν τον συνωστισμό σε μικρούς χώρους, μπόρεσαν να εξασφαλίσουν βασικά για την επιβίωσή τους αγαθά, παραγγέλοντάς τα διαδικτυακά, εξοφλώντας τα με την χρεωστική τους κάρτα και λαμβάνοντάς τα με κατ' οίκον παράδοση. Η δυνατότητα αυτή αποδείχθηκε ιδιαίτερα ωφέλιμη τόσο για τις επιχειρήσεις, που συνέχισαν να λειτουργούν, χωρίς να χάσουν έτσι μεγάλο μέρος των κερδών τους, όσο και για τον ταλανιζόμενο πληθυσμό, που βρέθηκε ξαφνικά χωρίς αποθέματα σε στοιχειώδη αγαθά και βίωσε έντονα το αίσθημα της ανασφάλειας εξαιτίας της πληροφόρησης που δεχόταν αναφορικά με την παντελή έλλειψη ή την ανεπαρκή διαθεσιμότητα των αγαθών αυτών στην αγορά.

Ολοκληρώνοντας την πραγμάτευση του θέματος, αξίζει να τονίσει κανείς ότι η υγειονομική κρίση που ταλανίζει όλες τις κοινωνίες του πλανήτη σήμερα αποτελεί μια πρωτοφανή κατάσταση που δεν έχει προηγούμενο. Ωστόσο, στην κρίση αυτή το διαδίκτυο στάθηκε πολύτιμος αρωγός του χειμαζόμενου ανθρώπου, που κατάφερε να διατηρήσει την ψυχραιμία του και, σε αντίξοες συνθήκες, να συνεχίσει, όσο πιο αδιατάρακτα γίνεται, την καθημερινότητά του. Αυτό το γεγονός αποδεικνύει ότι το διαδίκτυο αποτελεί το σημαντικότερο «εργαλείο» με το οποίο η τεχνολογία εφοδίασε τον σύγχρονο άνθρωπο και τον βοήθησε να βγει από πολλές, αδιέξοδες ως τώρα, δυσμενείς καταστάσεις.